

Maciej Szalęga
Uniwersytet Wrocławski
Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii
ORCID: [0000-0003-4480-5890](https://orcid.org/0000-0003-4480-5890)

Sprawozdanie z Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej „Kształt przepisów administracyjnego postępowania egzekucyjnego po nowelizacjach”

Report on the Nationwide Scientific Conference: “The shape of administrative enforcement proceedings regulations after the amendments”

Streszczenie

W dniu 16 kwietnia 2021 r., za pośrednictwem platformy elektronicznej MS Teams, odbyła się Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Kształt przepisów administracyjnego postępowania egzekucyjnego po nowelizacjach”. Konferencja została zorganizowana przez Zakład Postępowania Administracyjnego i Sądownictwa Administracyjnego (Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego) we współpracy z Naukowym Kołem Postępowania Administracyjnego. Głównym celem konferencji było omówienie szerokiego spektrum tematyki, dotyczącej obecnego kształtu przepisów administracyjnych postępowania egzekucyjnego. W przedsięwzięciu wzięło udział znaczne grono teoretyków i praktyków reprezentujących sześć ośrodków akademickich z całej Polski oraz administrację rządową i samorządową.

Słowa kluczowe

konferencja naukowa, postępowanie egzekucyjne, organ egzekucyjny, nowelizacja

Abstract

On April 16, 2021, a Nationwide Scientific Conference: “The shape of administrative enforcement proceedings regulations after the amendments” took place. It was held via MS Teams. It was organized by the Chair of Administrative Proceedings and Administrative Judiciary (Faculty of Law, Administration and Economics of the University of Wrocław), in cooperation with the student’s research group of Administrative Proceedings. The main purpose of the conference was to discuss a wide spectrum of topics pertaining to the current shape of the regulations of administrative enforcement proceedings. The conference was attended by a distinguished group of theoreticians and practitioners representing six academic centers from all over Poland. It was also attended by representatives of self – governmental and governmental administration.

Keywords

science conference, enforcement proceedings, enforcement authority, amendment

Sprawozdanie

W dniu 16 kwietnia 2021 r., za pośrednictwem platformy elektronicznej MS Teams, odbyła się Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Kształt przepisów administracyjnego postępowania egzekucyjnego po nowelizacjach”. Organizatorem konferencji był Zakład Postępowania Administracyjnego i Sądownictwa Administracyjnego¹, kierowany przez dra hab. Krzysztofa Sobieralskiego, we współpracy z Naukowym Kołem Postępowania Administracyjnego, działającym przy Zakładzie.

Administracyjne postępowanie egzekucyjne jest jednym z rodzajów szeroko rozumianego postępowania administracyjnego. Jak pisze Barbara Adamiak: „Przez pojęcie postępowania egzekucyjnego rozumiemy uregulowany prawem procesowym egzekucyjnym ciąg czynności podejmowanych przez organy egzekucyjne i inne podmioty postępowania egzekucyjnego w celu wykonania, przez zastosowanie środków przymusu państwowego, obowiązków wynikających z aktów poddanych egzekucji administracyjnej”². Głównym celem postępowania egzekucyjnego jest realizacja norm prawa administracyjnego. Przeprowadzenie takiego postępowania prowadzi do urzeczywistnienia przywołanych norm³.

W ostatnim czasie prawodawca zdecydował się na przeprowadzenie obszernej nowelizacji przepisów ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji⁴ (zwanej dalej u.p.e.a.). Nowelizacji dokonał dwiema ustawami zmieniającymi. Pierwsza z nich – ustawa z dnia 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji oraz niektórych innych ustaw⁵ – jest konsekwencją wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 28 czerwca 2016 r.⁶ Druga ustawa nowelizująca – z dnia 11 września 2019 r. o zmianie ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji oraz niektórych innych ustaw⁷ – jest uproszczeniem egzekucyjnych procedur administracyjnych. Aktualny kształt przepisów u.p.e.a. należy rozpatrywać poprzez zestawienie obydwu ustaw nowelizujących.

Tematyka omawianej konferencji dotyczyła kształtu przepisów u.p.e.a. po wejściu w życie dwóch wyżej wspomnianych nowelizacji. W związku z tym konferencja została rozdzielona na dwa panele. Pierwszy z nich dotyczył kształtu administracyjnego postępowania egzekucyjnego po nowelizacji z dnia 11 września 2019 r. Drugi panel objął

---

¹ Zakład Postępowania Administracyjnego i Sądownictwa Administracyjnego, funkcjonujący na Wydziale Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego.

² B. Adamiak, [w:] B. Adamiak, J. Borkowski, *Postępowanie administracyjne i sądowniczoadministracyjne*, Warszawa 2019, s. 665.

³ *Ibidem*.

⁴ T.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1427 ze zm.

⁵ Dz. U. z 2019 r. poz. 1553.

⁶ Wyrok TK z dnia 28 czerwca 2016 r., SK 31/14, OTK-A 2016/51.

⁷ Dz. U. z 2019 r. poz. 2070.

swym zakresem zmiany w kosztach administracyjnego postępowania egzekucyjnego. Podczas wystąpień prelegenci dokonali analizy problemów i przedstawili praktyczne rozwiązania zagadnień budzących największe wątpliwości.

W przedsięwzięciu wzięło udział znaczne grono teoretyków i praktyków reprezentujących sześć ośrodków akademickich z całej Polski, administrację rządową i samorządową oraz zajmujących się na co dzień szeroko rozumianą egzekucją.

Konferencja rozpoczęła się przywitaniem gości przez Opiekuna Naukowego Koła Postępowania Administracyjnego – mgra Pawła Majczaka (Uniwersytet Wrocławski), który poprosił o oficjalne otwarcie konferencji oraz wygłoszenie słowa wstępnego przedstawiciela władz rektorskich Uniwersytetu Wrocławskiego, Prorektora ds. studenckich dra hab. Tomasza Kalisza prof. UW. Następnie głos zabrał przedstawiciel władz dziekańskich Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii, Prodziekan ds. kształcenia i ewaluacji dr hab. Łukasz Machaj prof. UW.

Po zakończeniu części oficjalnej jako pierwszy z prelegentów głos zabrał dr hab. Piotr Przybysz (Uniwersytet Warszawski), prezentujący referat pt. „Egzekucja z rachunku bankowego po zmianach z 2020 r”. Na początku wystąpienia Prelegent zwrócił uwagę na przyrost paragrafów i przepisów rozdziału 4 w Dziale II, który sprawił, że aktualna regulacja jest jeszcze bardziej rozbudowana i skomplikowana. Następnie dokonał analizy jakościowej wprowadzonych zmian z zakresu zajęcia wierzytelności z rachunku bankowego, podkreślając, iż w tej kwestii nie mamy do czynienia z nowością normatywną. Przywołał art. 80 § 2 u.p.e.a. i zaznaczył, że zajęciu podlegają również środki, których nie było na rachunku bankowym w chwili zajęcia, a zostały wpłacone na ten rachunek po dokonaniu zajęcia. Omówił także nowo dodany art. 80 § 2a u.p.e.a., dotyczący wyłączeń z zajęcia wierzytelności z rachunku bankowego. Prelegent zaznaczył, że przepis ten jednak nie przesądza o możliwości prowadzenia egzekucji bez ograniczeń z pieniędzy pochodzących z innych źródeł, dlatego też może być on przedmiotem dyskusji. Przywołana regulacja została zestawiona z treścią art. 54a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe⁸ – zwanej dalej p.b. Prelegent wyraźnie uwypuklił, iż wyłączeń środków pieniężnych, które nie podlegają egzekucji, nie można poszukiwać jedynie w u.p.e.a. Na potwierdzenie przywołał regulację art. 54 oraz art. 52a p.b. W następnej części dr hab. Piotr Przybysz przeanalizował nowe brzmienie art. 80 § 1 pkt 3 u.p.e.a. i podał w wątpliwość jego treść, sugerując, że w tym przypadku zbieg egzekucji, o którym mowa, jest tylko pozorny. Swoje wystąpienie Prelegent zakończył omówieniem obecnie obowiązującej regulacji dotyczącej skargi na zajęcie rachunku bankowego.

Dr hab. Przemysław Kledzik (Uniwersytet Szczeciński) wygłosił referat pt. „Skutki prawne rozstrzygnięć w przedmiocie umorzenia postępowania egzekucyjnego w ad-

---

⁸ T.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1896 ze zm.

ministracji – kilka uwag w aspekcie nowelizacji z dnia 11 września 2019 r.”. Na wstępie omówił różnice regulacji art. 33 u.p.e.a., stanowiącej o zakresie przedmiotowym, terminie i podstawach zarzutu w sprawie egzekucji administracyjnej, sprzed i po nowelizacji. Zwrócił uwagę, iż zgodnie z aktualnym stanem prawnym to wierzyciel rozpatruje zarzuty, przyjmuje swoje stanowisko i wówczas zawiadamia właściwy organ egzekucyjny. Ponadto podał w wątpliwość słuszność regulacji art. 33 § 5 pkt 3 u.p.e.a., wnioskując, że zastosowanie jej może prowadzić do sytuacji powtórnego umorzenia postępowania. Następnie Prelegent skomentował regulację art. 34 u.p.e.a. dotyczącą trybu postępowania w sprawie zarzutów oraz omówił kwestie związane z umorzeniem postępowania egzekucyjnego. Uwagę słuchaczy skierował również na treść art. 59 § 5a u.p.e.a. (dodanego przez artykuł 1 pkt 12 lit. c ustawy nowelizującej z dnia 4 lipca 2019 r.), przytaczając uzasadnienie projektu ustawy, z którego wynika, że umorzenie postępowania egzekucyjnego przed wszczęciem egzekucji administracyjnej nie nakłada na organy egzekucyjne obowiązku wydawania postanowienia o umorzeniu postępowania egzekucyjnego. Adnotacja, o której mowa w art. 72 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego⁹ (zwanej dalej k.p.a.), będąca utrwaleniem informacji, mającej znaczenie dla sprawy i toku postępowania, będzie stanowiła wystarczający dowód dokonanych czynności. W dalszej części wystąpienia Prelegent omówił aktualne brzmienie art. 3 § 2 pkt 3 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi¹⁰ (zwanej dalej p.p.s.a.) oraz art. 26 § 5 u.p.e.a. W ostatniej części wystąpienia wskazał motywy, które doprowadziły do usunięcia z katalogu zarzutów (art. 33 u.p.e.a.) przesłanki prowadzenia postępowania egzekucyjnego przez niewłaściwy organ egzekucyjny.

Wystąpienie przygotowane przez dr hab. Izabellę Gil prof. UW r dotyczyło wpływu zbiegu egzekucji sądowej i administracyjnej na skuteczność postępowania egzekucyjnego. Na wstępie Prelegentka wskazała, iż przed nowelizacją ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego¹¹ (zwanej dalej k.p.c.), która weszła w życie dnia 8 września 2016 r., w przypadku zbiegu egzekucji administracyjnej i sądowej co do tej samej rzeczy lub prawa majątkowego, administracyjny organ egzekucyjny i komornik wstrzymywali czynności egzekucyjne na wniosek wierzyciela, dłużnika lub z urzędu. Podkreśliła, iż obecnie zbieg egzekucji sądowej i administracyjnej co do tej samej rzeczy lub prawa majątkowego nie skutkuje rozpoznaniem zaistniałego zbiegu przez sąd czy też referendarza sądowego, gdyż zasady pierwszeństwa w prowadzeniu postępowania egzekucyjnego zostały określone w ustawie. W kolejnej części skomentowała zmia-

---

⁹ T.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 735.

¹⁰ T.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 2325 ze zm.

¹¹ T.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1575 ze zm.

ny art. 773 k.p.c. dotyczące zbiegu egzekucji oraz obowiązki komornika po zbiegu egzekucji sądowej i administracyjnej (wprowadzone na mocy art. 2 pkt 3 ustawy z dnia 11 września 2019 r. o zmianie ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji oraz niektórych innych ustaw). Na końcu swego wystąpienia potwierdziła, że zmiany wprowadzone do k.p.c. zwiększyły skuteczność egzekwowania alimentów. W porównaniu z rokiem 2018 skuteczność egzekucji w tym zakresie znacząco wzrosła w roku 2020. Dr hab. Izabella Gil podkreśliła, iż do uzyskania takiego efektu przyczyniła się także reforma komornicza wprowadzona na początku 2019 r.

Dr Piotr Możyłowski, prof. WSH w Radomiu, przygotował wystąpienie pt. „Skarga na przewlekłość postępowania egzekucyjnego w administracji. Wyzwania współczesnego sposobu prowadzenia postępowania egzekucyjnego”. Wystąpienie rozpoczął od przytoczenia nowej regulacji art. 54a u.p.e.a., dotyczącej skargi na przewlekłość organu egzekucyjnego. Prelegent zwrócił uwagę, iż w aktualnie obowiązującym porządku prawnym nie występuje legalna definicja przewlekłości, wobec czego należy korzystać z dorobku wypracowanego przez judykaturę oraz doktrynę. W dalszej części wystąpienia omówił podmioty, którym ustawa przyznaje legitymację do złożenia skargi na przewlekłość oraz negatywnie ocenił regulację, dotyczącą składania skargi na przewlekłość bezpośrednio do organu egzekucyjnego prowadzącego postępowanie. Podkreślił bowiem, że w przypadku formułowania skargi należy zwrócić uwagę, jakie działania podejmuje organ, oraz ocenić ich sens (czy nie są to działania pozorne).

Mgr Sebastian Firkowski, główny specjalista ds. orzecznictwa i egzekucji obowiązków o charakterze niepieniężnym w Urzędzie Miasta Łodzi, wygłosił referat pt. „Rozstrzygnięcie zarzutów przy tożsamości organu egzekucyjnego i wierzyciela; Śmierć zobowiązanego, a zawieszenie/umorzenie postępowania egzekucyjnego obowiązków o charakterze niepieniężnym”, który w znacznej mierze dotyczył problemów praktycznych. Prelegent rozpoczął od zwrócenia uwagi na nowelizację u.p.e.a. z 2019 r., która przerzuciła kompetencję do rozstrzygnięcia zarzutów przy tożsamości organu egzekucyjnego i wierzyciela na wierzyciela. Zdaniem wygłaszającego nie ma to większego znaczenia, w sytuacji gdy wierzycielem jest jednocześnie organ egzekucyjny. Następnie wskazał nowe podstawy zarzutów, podkreślając, że skupiają się one na wadach postępowania egzekucyjnego. Zdaniem Prelegenta przerzucanie kompetencji na komórkę wierzycielską ma zasadniczą wadę, gdyż w takiej sytuacji trudno o realizację zasady wyrażonej w art. 8 § 2 k.p.a. W wystąpieniu poruszone zostały też kwestie związane z właściwością do oceny zachowania terminu na wniesienie zarzutu i związaną z nim podstawą prawną w przypadku uchybienia terminu. Od 30 lipca 2020 r. kwestie te reguluje art. 17 § 1c u.p.e.a., przyznając w tym zakresie właściwość organowi egzekucyjnemu. Zdaniem Prelegenta ocena zachowania terminu do wniesienia zarzutów powinna

być dokonana przez wierzyciela. Następnie Prelegent omówił sytuację zawieszenia i umorzenia postępowania egzekucyjnego, dotyczącego obowiązku o charakterze niepieniężnym, w przypadku śmierci zobowiązanego. Uwagę słuchaczy skupił na regulacji art. 59 § 1 pkt 4 u.p.e.a. Na zakończenie przeanalizował regulację art. 56 § 1 pkt 2 oraz § 2 u.p.e.a.

Mgr Arkadiusz Sputowski, wykładowca Państwowej Wyższej Szkoły Wschodnioeuropejskiej w Przemyślu, podjął temat: „Poszukiwanie majątku zobowiązanego”. Na wstępie odpowiedział na pytanie o istotność regulacji dotyczącej poszukiwania majątku zobowiązanego i przywołał podstawy prawne. Wskazał między innymi na regulacje art. 36 § 1, art. 37b oraz art. 71 § 1 u.p.e.a. Następnie przywołał przepisy art. 13, art. 21 oraz art. 28 ustawy z dnia 11 października 2013 r. o wzajemnej pomocy przy dochodzeniu podatków, należności celnych i innych należności pieniężnych¹² oraz skomentował regulacje prawne dotyczące oświadczenia. Prelegent podkreślił, że zasady wzywania zobowiązanego oraz elementy składowe oświadczenia o posiadanym majątku i źródłach dochodu zostały określone w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 15 lipca 2020 r. w sprawie oświadczenia zobowiązanego o posiadanym majątku i źródłach dochodu oraz prawdziwości i zupełności tego oświadczenia oraz wezwania do jego złożenia¹³. Na podstawie przedmiotowego rozporządzenia omówił elementy składowe wezwania zobowiązanego oraz elementy oświadczenia o posiadanym majątku i źródłach dochodu. Kolejną część wystąpienia była poświęcona kwestii wyjawienia majątku. Prelegent zacytował i omówił regulację art. 71 u.p.e.a., stwierdzając, że wyjawienie majątku prowadzi do uzyskania przez wierzyciela informacji od zobowiązanego o jego stanie majątkowym, co w następstwie pozwala na skuteczne przeprowadzenie egzekucji należności pieniężnych, wynikających z tytułu wykonawczego. Zasadniczo, organ egzekucyjny lub wierzyciel może wystąpić do sądu o nakazanie zobowiązanemu wyjawienia majątku wówczas, gdy egzekucja należności pieniężnych okazała się bezskuteczna. Fakt bezskuteczności egzekucji może być stwierdzony także w toku egzekucji administracyjnej lub sądowej, na podstawie art. 71 § 1 u.p.e.a. oraz art. 913 § 1 k.p.c. Stan bezskuteczności egzekucji jest tu rozumiany jako brak możliwości przymusowego zaspokojenia wierzyciela publicznoprawnego w toku wszczętej i prowadzonej egzekucji skierowanej do majątku zobowiązanego. Bezskuteczność może być zatem wykazana nie tylko na podstawie postanowienia o umorzeniu postępowania egzekucyjnego, lecz także w inny sposób. Na zakończenie zaakcentował, że postępowanie w sprawie o wyjawienie majątku unormowane jest w art. 913-920¹ k.p.c., natomiast sądem właściwym do złożenia wniosku o wyjawienie

---

¹² T.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 765 ze zm.

¹³ Dz. U. z 2020 r. poz. 1279.

majątku jest sąd rejonowy właściwości ogólnej zobowiązanego (co do zasady sąd jego miejsca zamieszkania). W przypadku osoby prawnej właściwym będzie sąd dla miejsca jej siedziby.

Dalszą część panelu pierwszego poprowadził pan Juliusz Mroziński (Uniwersytet Wrocławski), który zapowiedział kolejnego z prelegentów.

Dr Jakub Szremski (absolwent Uniwersytetu Wrocławskiego) przygotował wystąpienie pt. „Podstawa do prowadzenia egzekucji administracyjnej, wynikająca bezpośrednio z zeznań, deklaracji lub informacji – nowe (kolejne) podstawy ustawowe”. Rozpoczął je od omówienia regulacji art. 3a § 1 u.p.e.a., zgodnie z którym ustawodawca przyznaje możliwość prowadzenia egzekucji na podstawie między innymi deklaracji, zeznań czy też informacji składanych przez podatników, płatników, inkasentów w związku z wszelkimi szeroko rozumianymi daninami publicznoprawnymi. Podkreślił, że deklaracje podatkowe oraz zeznania podatkowe mają charakter prywatnoprawny. Omówił przesłanki, jakie muszą zostać spełnione, aby wyżej wspomniane dokumenty mogły stanowić podstawę do prowadzenia egzekucji, podał przykłady deklaracji i zeznań podatkowych, które stanowią podstawę do prowadzenia postępowania egzekucyjnego.

Mgr Paweł Majczak (Uniwersytet Wrocławski) podjął temat: „Otwarcie ciągłości administracyjnego postępowania egzekucyjnego. Przegląd zmian w administracyjnym postępowaniu egzekucyjnym”. W wystąpieniu wyjaśnił, że „otwarcie ciągłości” to nic innego jak czynności wszczęcia postępowania egzekucyjnego. Rozróżnić należy jednak pojęcie postępowania egzekucyjnego i egzekucji administracyjnej. Prelegent zwrócił uwagę na niekonsekwencję ustawodawcy w posługiwaniu się powyższymi pojęciami oraz omówił kwestie związane z momentem wszczęcia postępowania egzekucyjnego i egzekucji administracyjnej. W przypadku wszczęcia postępowania egzekucyjnego zastosowanie znajduje art. 26 § 3a u.p.e.a. Kwestię wszczęcia egzekucji administracyjnej normuje art. 29 § 5 u.p.e.a. W dalszej części skomentował regulację dotyczącą terminu na doręczenie zobowiązanemu odpisu/wydruku tytułu wykonawczego, wskazując, że zarzuty w sprawie prowadzenia postępowania egzekucyjnego mogą być składane od momentu wszczęcia postępowania egzekucyjnego, nie zaś od momentu egzekucji administracyjnej. Natomiast o przedwczesnym wniesieniu zarzutów można byłoby mówić wówczas, gdyby zostały wniesione przed wszczęciem postępowania egzekucyjnego. W swoim wystąpieniu mgr Paweł Majczak wskazał różnice między odmową wszczęcia postępowania egzekucyjnego a odmową egzekucji administracyjnej. Omówił aktualnie obowiązującą regulację art. 29 u.p.e.a., dotyczącą badania dopuszczalności egzekucji administracyjnej oraz podjął rozważania dotyczące zmian w kwestiach sporządzania i składania wniosku egzekucyjnego, informacji dodatkowej wierzyciela i tytułu wykonawczego. Zwrócił uwagę na obowiązek zawiadomienia o zmianie adresu lub siedziby

zobowiązanego, wynikający z art. 36 § 3 u.p.e.a., oraz konsekwencje niezawiadomienia o takiej zmianie (art. 36 § 4 oraz art. 168 § 3 u.p.e.a.). Wystąpienie zakończył omówieniem relacji umorzenia administracyjnego postępowania egzekucyjnego do zakończenia egzekucji, w przypadku gdy wystąpi zbieg. Przedmiotem rozważań uczynił też regulację art. 62 § 1 u.p.e.a.

Referat pt. „Sądowoadministracyjna kontrola postanowień wydanych w postępowaniu egzekucyjnym w administracji” przedstawił dr Piotr Janiak (Uniwersytet Wrocławski). Prelegent omówił dwa układy podmiotowe, w jakich postępowanie sądowoadministracyjne może być procedowane. Przywołał art. 3 § 2 pkt 3 p.p.s.a. Dokonał wykładni art. 33 p.p.s.a., przyznającego jednostce prawo partycypacji w postępowaniu sądowoadministracyjnym. Następnie przeniósł rozważania na grunt regulacji art. 50 p.p.s.a i określił źródło interesu prawnego. Całość rozważań dotyczyła przyznania poszczególnym podmiotom prawa do uczestnictwa w postępowaniu sądowoadministracyjnym w przypadku złożenia skargi na postanowienia wydane w postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Tematem przygotowanym przez mgr Dagmarę Dragan (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu) było „Rozporządzenie rzeczą lub prawem majątkowym po ich zajęciu”. Prelegentka na początku wystąpienia zaznaczyła, że celem nowelizacji było wskazanie, w sposób jednoznaczny, skutków prawnych rozporządzenia rzeczą lub prawem majątkowym po ich zajęciu. W tym celu prawodawca wprowadził z dniem 30 lipca 2020 r. do u.p.e.a. – art. 37c. Z przepisu tego wynikają dwie normy. Pierwsza z nich stanowi, że rozporządzenie rzeczą lub prawem majątkowym po ich zajęciu nie ma wpływu na dalszą egzekucję z tej rzeczy lub prawa majątkowego. Natomiast druga dopuszcza nabywcę rzeczy lub prawa majątkowego do uczestnictwa w egzekucji z tej rzeczy lub prawa majątkowego na prawach zobowiązanego. Prelegentka zwróciła uwagę, iż omawiana regulacja nie jest zupełną nowością, gdyż podobna konstrukcja istniała przed nowelizacją w art. 110f u.p.e.a. Kolejne rozważania dotyczyły skutków prawnych zajęcia, wynikających z art. 67a u.p.e.a. Mgr Dagmara Dragan podkreśliła, że regulacja art. 37c u.p.e.a. zawiera znacznie więcej skutków prawnych zajęcia. Na zakończenie wskazała, że regulacja art. 37c § 2 u.p.e.a. zapewnia ochronę nabywcom w dobrej wierze.

Pan Mikołaj Wolanin (Fundacja na rzecz Praw Ucznia) przedstawił wystąpienie pt. „Kartą w urzędzie, czyli o możliwości zapłaty formą bezgotówkową”. Autor w głównej mierze skoncentrował się na omówieniu regulacji art. 67e, art. 67f oraz art. 105d u.p.e.a., z których wynika domniemanie dokonywania transakcji bezgotówkowej. Podsumowując wystąpienie, wskazał zalety wprowadzenia regulacji dotyczącej transakcji bezgotówkowych i wyraził aprobatę dopuszczenia takich transakcji w ustawowo określonych przypadkach.

„Obowiązki informacyjne wierzyciela” były przedmiotem prezentacji pani Anny Sobczak (Uniwersytet Warszawski). Prelegentka omówiła art. 32aa u.p.e.a., podkreślając, że z treści komentowanego przepisu wynika obowiązek wierzyciela niezwłocznego zawiadomiania organu egzekucyjnego o wymienionych w nim zdarzeniach. Przepisy postępowania egzekucyjnego w administracji nie przewidują odpowiedzialności porządkowej wierzyciela w przypadku niewywiązania się z przedmiotowego obowiązku. Dodała, iż wcześniej obowiązek niezwłocznego zawiadomiania organu egzekucyjnego przez wierzyciela o okolicznościach mających wpływ na bieg toczącego się postępowania regulował przepis art. 15 nieobowiązującego już rozporządzenia Ministra Finansów z 30 grudnia 2015 r. w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych¹⁴. Kończąc wystąpienie, zaakcentowała, że celem wprowadzenia komentowanego artykułu jest zagwarantowanie prawidłowego przepływu informacji, tak by możliwe było szybkie ich uwzględnienie w toczącym się postępowaniu.

Na zakończenie panelu pierwszego wywiązała się dyskusja między uczestnikami konferencji, która stała się płaszczyzną wymiany doświadczeń oraz spostrzeżeń między prelegentami a uczestnikami biernymi. W dyskusji udział wzięli: dr hab. Przemysław Kledzik, dr hab. Piotr Przybysz, mgr Sebastian Firkowski, mgr Jolanta Strzelecka.

Panel drugi poprowadził pan Krzysztof Karczewski (Uniwersytet Wrocławski) wspólnie z mgrem Pawłem Majczakiem.

Pierwszym prelegentem tej części był dr Łukasz Dubiński (Uniwersytet Szczeciński), który podjął temat: „Przedawnienie kosztów upomnienia i kosztów egzekucyjnych”. Dokonał on analizy art. 15 § 3c u.p.e.a., zwracając uwagę, że obowiązek zapłaty kosztów upomnienia przedawnia się z upływem 3 lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym wygasł egzekwowany obowiązek. Bieg terminu przedawnienia nie ulega przy tym przerwaniu i zawieszeniu. Pozytywnie ocenił przepisy nowelizujące, gdyż wprowadzone zmiany faktycznie przyczyniają się do przyspieszenia postępowania egzekucyjnego. Termin przedawnienia dla kosztów egzekucyjnych jest aktualnie niezależny od daty powstania obowiązku z tytułu opłaty manipulacyjnej, opłaty egzekucyjnej, opłaty za czynności egzekucyjne czy też wydatku egzekucyjnego.

Po raz drugi w trakcie konferencji zaprezentował się mgr Arkadiusz Sputowski, który tym razem wygłosił referat pt. „Wydatki egzekucyjne oraz sposób ich dokumentowania. Ponowne wszczęcie egzekucji administracyjnej”. W wystąpieniu przedstawił legalną definicję wydatku wynikającą z art. 64b § 1 u.p.e.a., porównał katalog wydatków egzekucyjnych występujących do dnia 19 lutego 2021 r. i wydatków od 20 lutego 2021 r. W dalszej części poruszył kwestie związane ze stawkami wydatków egzekucyjnych oraz sposobem ich dokumentowania. Następnie poddał analizie regulacje do-

¹⁴ Dz. U. z 2015 r. poz. 2367.

tyczące ponownej egzekucji administracyjnej (między innymi art. 59 § 2 u.p.e.a.). Omówił zagadnienie inicjatywy wierzyciela, o której stanowi art. 61 § 1 pkt 1 u.p.e.a., poruszył zagadnienia związane z czynnościami wierzyciela po umorzeniu postępowania egzekucyjnego (art. 61 § 1 u.p.e.a.). Następnie uwagę poświęcił ponownemu wnioskowi wierzyciela o wszczęcie egzekucji. Prelegent odniósł się do podstaw prawnych ponownego wszczęcia egzekucji (art. 61 § 4 u.p.e.a.) oraz momentu wszczęcia ponownego postępowania egzekucyjnego (art. 61 § 3 u.p.e.a.) oraz dokonał wyliczenia elementów składowych zawiadomienia o ponownym wszczęciu egzekucji administracyjnej (art. 61 § 5 u.p.e.a.). Omówił zagadnienie dotyczące kosztów egzekucyjnych w ponownej egzekucji.

Referat pt. „Obciążenie wierzyciela kosztami egzekucyjnymi – porównanie przepisów obowiązujących przed zmianą i po zmianie od 20.02.2021 r.” wygłosiła pani Martyna Grzegorzak (UMSC w Lublinie). Rozpoczęła od przytoczenia przepisów art. 64c u.p.e.a. i przypomniała, że w pierwszej kolejności koszty egzekucyjne obciążają zobowiązanego, jednakże nie jest to zasada bezwzględna. Przywołując treść art. 64c § 3 u.p.e.a., omówiła przypadki, w których to wierzyciel pokrywa koszty egzekucyjne. Następnie dokonała analizy art. 64 § 12 u.p.e.a. oraz art. 64c § 4 u.p.e.a.

Referat pt. „Wyrok Trybunału Konstytucyjnego w sprawie SK 31/14 jako przyczyna tzw. nowelizacji kosztowej” wygłosił pan Krzysztof Karczewski (Uniwersytet Wrocławski). Wystąpienie ukierunkował na przytoczenie przepisów art. 64 § 1 pkt 4, § 6 oraz art. 8 u.p.e.a. sprzed nowelizacji, które Trybunał Konstytucyjny uznał za niezgodne z Konstytucją. W drugiej części przedstawił tezy zawarte w komentowanym wyroku.

Ostatni z prelegentów, mgr Kamil Panasiuk (Uniwersytet Wrocławski), wygłosił referat pt. „Sprzedaż ruchomości przez zobowiązanego za zgodą organu egzekucyjnego”. Regulacja dotycząca sprzedaży ruchomości przez zobowiązanego za zgodą organu egzekucyjnego została wprowadzona ustawą nowelizującą z dnia 11 września 2019 r. poprzez dodanie art. 104a-104e u.p.e.a. Prelegent zauważył, iż w myśl nowej regulacji, przy spełnieniu określonych ustawą przesłanek, ruchomość zajęta w ramach postępowania egzekucyjnego może zostać sprzedana za zgodą organu egzekucyjnego przez samego zobowiązanego na podstawie umowy cywilnoprawnej z nabywcą ruchomości. Organ egzekucyjny wyraża zgodę na sprzedaż ruchomości w formie postanowienia. Postępowanie w sprawie inicjuje zobowiązany poprzez złożenie wniosku. Zaakcentował, iż zgodnie z art. 104a § 5 u.p.e.a. wniosek o wyrażenie zgody na sprzedaż ruchomości przez zobowiązanego, który zawiera braki formalne, organ egzekucyjny pozostawia bez rozpoznania. Dalej omówił procedurę sprzedaży ruchomości przez zobowiązanego za zgodą organu egzekucyjnego. Prelegent zwrócił uwagę, iż przesłanki skutkujące brakiem uzyskania zgody od organu egzekucyjnego, określone w art. 104b § 3 u.p.e.a., są

sformułowane w sposób nieostry, w związku z czym organ posiada pewną swobodę w tej kwestii. Następnie omówił kwestie wygaśnięcia postanowienia o wyrażeniu zgody na sprzedaż zajętej ruchomości przez zobowiązanego (art. 104d § 1 u.p.e.a.) oraz utraty prawa do zwrotu zaliczki (art. 104d § 2 u.p.e.a.). Podkreślił, że sprzedaż ruchomości dokonanej przez zobowiązanego nie stanowi sprzedaży egzekucyjnej. Na zakończenie ocenił pozytywnie przedstawioną regulację.

Konferencję zamknął mgr Paweł Majczak, który podziękował uczestnikom za przybycie i czynny udział w dyskusji. Temat podjęty przez organizatorów konferencji poruszał niezwykle ważne kwestie, dotyczące prowadzenia egzekucji administracyjnej po dokonanej nowelizacji przepisów. Wydarzenie to stało się nie tylko płaszczyzną do rozważań teoretycznych, ale przyczyniło się również do rozwiązania znacznej części problemów praktycznych, z którymi zmagają się na co dzień pracownicy organów administracji publicznej.

Bibliografia

Akty prawne

- Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 735).
- Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1575 ze zm.).
- Ustawa z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1427 ze zm.).
- Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1896 ze zm.).
- Ustawa z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 2325 ze zm.).
- Ustawa z dnia 11 października 2013 r. o wzajemnej pomocy przy dochodzeniu podatków, należności celnych i innych należności pieniężnych (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 765 ze zm.).
- Ustawa z dnia 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2019 r. poz. 1553).
- Ustawa z dnia 11 września 2019 r. o zmianie ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2019 r. poz. 2070).
- Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 30 grudnia 2015 r. w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych (Dz. U. z 2015 r. poz. 2367).
- Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 15 lipca 2020 r. w sprawie oświadczenia zobowiązanego o posiadanym majątku i źródłach dochodu oraz prawdziwości i zupełności tego oświadczenia oraz wezwania do jego złożenia (Dz. U. z 2020 r. poz. 1279).

Orzecznictwo

- Wyrok TK z dnia 28 czerwca 2016 r., SK 31/14, OTK-A 2016/51.

Literatura

Adamiak B., Borkowski J., *Postępowanie administracyjne i sądownoadministracyjne*, Warszawa 2019.